

II. Lamentationes Jeremiae Prophetae à 4 (D-Mbs Mus. Ms. 2745)

Feria quinta in Coena Domini
LAMENTATIO PRIMA PRIMI DIEI

Incipit Lamentatio Jeremiae Prophetae.

ALEPH.

Quodmodo sedet sola
civitas plena populo!
Facta est quasi vidua
domina gentium;
princeps provinciarum
facta est sub tributo.

BETH.

Plorans ploravit in nocte,
et lacrymae ejus in maxillis ejus;
non est qui consoletur eam,
ex omnibus charis ejus;
omnes amici ejus spreverunt eam,
et facti sunt ei inimici.

GHIMEL.

Migravit Juda propter afflictionem,
et multitudinem servitutis;
habitavit inter gentes,
nec invenit requiem;
omnes persecutores ejus apprehenderunt eam
inter angustias.

---

³ in der Vulgata: saturaremur.

DALETH.

Viae Sion lugent, eo quod non sint
qui veniant ad solemnitatem;
omnes portae ejus destructae,
sacerdotes ejus gementes;
virgines ejus squalidae,
et ipsa oppressa amaritudine.

HE.

Facti sunt hostes ejus in capite,
inimici ejus locupletati sunt,
quia Dominus locutus est super eam
propter multitudinem iniuriam ejus;
parvuli ejus ducti sunt in captivitatem
ante faciem tribulantis.

VAU.

Et egressus est a filia Sion
omnis decor ejus;
facti sunt principes ejus velut arietes
non invenientes pascua,
et abierunt absque fortitudine
ante faciem subsequentis.

(*Elegia prima, 1–6*)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

LAMENTATIO SECUNDA PRIMI DIEI

ZAIN.

Recordata est Jerusalem dierum afflictionis suaee,
et praevaricationis,
omnium desiderabilium suorum,
quae habuerat a diebus antiquis,
cum caderet populus ejus in manu hostili,
et non esset auxiliator;
viderunt eam hostes,
et deriserunt sabbata ejus.

HETH.

Peccatum peccavit Jerusalem,
propterea instabilis facta est;
omnes qui glorificabant eam spreverunt illam,
quia viderunt ignominiam ejus:
ipsa autem gemens
et⁴ conversa est retrorsum.

---

⁴ et fehlt in der Vulgata.

TETH.

Sordes ejus in pedibus ejus,
nec recordata est finis sui;
deposita est vehementer,
non habens consolatorem.
Vide, Domine, afflictionem meam,
quoniam erector est inimicus.

JOD.

Manum suam misit hostis
ad omnia desiderabilia ejus,
quia videt gentes
ingressas sanctuarium suum:
de quibus praeceperas
ne intrarent in ecclesiam tuam.

CAPH.

Omnis populus ejus gemens,
et quaerens panem;
dederunt pretiosa quaeque pro cibo
ad refocillandam animam.
Vide, Domine, et considera
quoniam facta sum vilis!

(*Elegia prima, 7-11*)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

LAMENTATIO TERTIA PRIMI DIEI

LAMED.

O vos omnes qui transitis per viam,
attendite, et videte
si est dolor sicut dolor meus!
quoniam vindemiavit me,
ut locutus est Dominus,
in die irae furoris sui.

MEM.

De excelso misit ignem in ossibus meis,
et eruditivit me;
expandit rete pedibus meis,
convertit me retrosum;
posuit me desolatam,
tota die moerore confectam.

NUN.

Vigilavit jugum iniuratum mearum,
in manu ejus convolutae sunt,
et impositae collo meo;
infirmita est virtus mea;
dedit me Dominus in manu
de qua non potero surgere.

SAMECH.

Abstulit omnes magnificos meos Dominus
de medio mei;
vocavit adversum me tempus
ut contereret electos meos.
Torcular calcavit Dominus
virgini, filiae Juda.

AIN.

Idcirco ego plorans,
et oculus meus deducens aquas,
quia longe factus est a me consolator,
convertens animam meam.
Facti sunt filii mei perditi,
quoniam invaluit inimicus.

(*Elegia prima*, 12–16)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

Feria sexta in Parasceve

LAMENTATIO PRIMA SECUNDI DIEI

De Lamentatione Jeremiae Prophetae.

HETH.

Cogitavit Dominus dissipare
murum filiae Sion;
tetendit funiculum suum,
et non avertit manum suam a perditione;
luxitque antemurale,
et murus pariter dissipatus est.

TETH.

Defixa sunt in terra portae ejus,
perdidit et contrivit vectes ejus;
regem ejus et principes ejus in gentibus:
non est lex,
et prophetae ejus non invenerunt
visionem a Domino.

JOD.

Sederunt in terra, conticuerunt
senes filiae Sion;
consperserunt cinere capita sua,
accincti sunt ciliciis;
abjecerunt in terram capita sua
virgines Juda⁵.

---

⁵ in der Vulgata: Jerusalem.

CAPH.

Defecerunt p^{rae} lacrymis oculi mei,
conturbata sunt viscera mea;
effusum est in terra jecur meum
super contritionem filiae populi mei,
cum deficeret parvulus et lactens
in plateis oppidi.

LAMED.

Matribus suis dixerunt:
Ubi est triticum et vinum?
cum deficerent quasi vulnerati
in plateis civitatis,
cum exhalarent animas suas
in sinu matrum suarum.

(*Elegia secunda, 8–12*)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

LAMENTATIO SECUNDA SECUNDI DIEI

MEM.

Cui comparabo te, vel cui assimilabo te,
filia Jerusalem?
Cui exaequabo te, et consolabor te,
virgo, filia Sion?
Magna est enim velut mare contritio tua;
quis medebitur tui?

NUN.

Prophetae tui viderunt tibi
falsa et stulta;
nec aperiebant iniquitatem tuam,
ut te ad poenitentiam provocarent;
viderunt autem tibi assumptiones falsas,
et ejectiones.

SAMECH.

Plauserunt super te manibus
omnes transeuntes per viam;
sibilaverunt et moverunt caput suum
super filiam Jerusalem:
Haec cine est urbs, dicentes, perfecti decoris,
gaudium universae terrae?

PHE.

Aperuerunt super te os suum
omnes inimici tui;
sibilaverunt, et fremuerunt dentibus;
et dixerunt: Devorabimus;
en ista est dies quam exspectabamus;
invenimus, vidimus.

AIN.

Fecit Dominus quae cogitavit;
complevit sermonem suum,
quem praeceperat a diebus antiquis:
destruxit, et non pepercit,
et laetificavit super te inimicum,
et exaltavit cornu hostium tuorum.

SADE.

Clamavit cor eorum ad Dominum
super muros filiae Sion:
Deduc quasi torrentem lacrymas
per diem et noctem;
non des requiem tibi,
neque taceat pupilla oculi tui.

(*Elegia secunda, 13–18*)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

LAMENTATIO TERTIA SECUNDI DIEI

ALEPH.

Ego vir videns paupertatem meam
in virga indignationis ejus.

ALEPH.

Me minavit; et adduxit in tenebras,
et non in lucem.

ALEPH.

Tantum in me vertit et convertit
manum suam tota die.

BETH.

Vetustam fecit pellem meam et carnem meam,
contrivit ossa mea.

BETH.

Aedificavit in gyro meo, et circumdedit me
felle et labore.

BETH.

In tenebrosis collocavit me,
quasi mortuos sempiternos.

GHIMEL.

Circumaedificavit adversum me, ut non egrediar;
aggravavit compedem meum.

GHIMEL.

Sed et cum clamavero, et rogavero,
exclusit orationem meam.

GHIMEL.

Conclusit vias meas lapidibus quadris,
semitas meas subvertit.

DALETH.

Ursus insidians factus est mihi,
leo in absconditis.

DALETH.

Semitas meas subvertit, et confregit me;
posuit me desolatam.

DALETH.

Tetendit arcum suum, et posuit me
quasi signum ad sagittam.

(*Elegia tertia, 1-12*)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

Sabbato Sancto ad Matutinum

LAMENTATIO PRIMA TERTII DIEI

De Lamentatione Jeremiae Prophetae.

HETH.

Misericordiae Domini, quia non sumus consumpti;
quia non defecerunt miserationes ejus.

HETH.

Novi diluculo,
multa est fides tua.

HETH.

Pars mea Dominus, dixit anima mea;
propterea exspectabo eum.

TETH.

Bonus est Dominus sperantibus in eum,
animae querenti illum.

TETH.

Bonum est praestolari cum silentio
salutare Dei.

TETH.

Bonum est viro cum portaverit jugum
ab adolescentia sua.

JOD.

Sedebit solitarius, et tacebit,
quia levavit super se.

JOD.

Ponet in pulvere os suum,
si forte sit spes.

JOD.

Dabit percutienti se maxillam,
saturabitur opprobriis.

CAPH.

Quia non repellit
in sempiternum Dominus.

CAPH.

Quia si abjecit, et miserebitur,
secundum multitudinem misericordiarum suarum.

CAPH.

Non enim humiliavit ex corde suo,
et abjecit filios hominum.

(*Elegia tertia*, 22–33)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

LAMENTATIO SECUNDA TERTII DIEI

ALEPH.

Quomodo obscuratum est aurum,
mutatus est color optimus!
dispersi sunt lapides sanctuarii
in capite omnium platearum!

BETH.

Filii Sion inclyti,
et amicti auro primo,
quomodo reputati sunt in vasa testea,
opus manuum figuli!

GHIMEL.

Sed et lamiae nudaverunt mammam,
lactaverunt catulos suos:
filia populi mei crudelis
quasi struthio in deserto.

DALETH.

Adhaesit lingua lactentis
ad palatum ejus in siti;
parvuli petierunt panem,
et non erat qui frangeret eis.

HE.

Qui vescebantur voluptuose,
interierunt in viis;
qui nutriebantur in croceis,
amplexati sunt stercora.

VAU.

Et major effecta est iniqitas filiae populi
mei peccato Sodomorum,
quae subversa est in momento,
et non cuperunt in ea manus.

ZAIN.

Candidiores Nazarei ejus nive,
nitidiores lacte,
rubicundiores ebore antiquo,
sapphiro pulchriores.

(*Elegia quarta*, 1–7)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

LAMENTATIO TERTIA TERTII DIEI

Incipit Oratio Jeremiae Prophetae.

Recordare, Domine, quid acciderit nobis;
intuere et respice opprobrium nostrum.

Hereditas nostra versa est ad alienos,
domus nostra ad extraneos.

Pupilli facti sumus absque patre,
matres nostra quasi viduae.

Aquam nostram pecunia bibimus;
ligna nostra pretio comparavimus.

Cervicibus nostris minabamur,
lassis non dabatur requies.

Aegypto dedimus manum et Assyriis,
ut saturemur⁶ pane.

Patres nostri peccaverunt, et non sunt;
et nos iniqitates eorum portavimus.

Servi dominati sunt nostri;
non fuit qui redimeret de manu eorum.

In animabus nostris afferebamus panem nobis
a facie gladii in deserto.

Pellis nostra quasi clibanus exusta est,
a facie tempestatum famis.

---

⁶ in der Vulgata: saturaremur.

Mulieres in Sion humiliaverunt,
et virgines in civitatibus Juda.
Principes manu suspensi sunt;
facies senum non erubuerunt.
Adolescentibus impudice abusi sunt,
et pueri in ligno corruerunt.
Senes defecerunt de portis,
juvenes de choro psallentium.

Defecit gaudium cordis nostri,
versus est in luctum chorus noster.
Cecidit corona capitis nostri;
vae nobis, quia peccavimus!

(*Elegia quinta, 1-16*)

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.